

POSTANOWIENIE

7 sierpnia 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Karol Weitz

na posiedzeniu niejawnym 7 sierpnia 2026 r. w Warszawie

w sprawie z wniosku R.P.

z udziałem B.Z. i M.Z.

o założenie księgi wieczystej,

na skutek skargi kasacyjnej R.P.

od postanowienia Sądu Okręgowego w Krakowie

z 8 kwietnia 2024 r., II Ca 3001/23,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być wobec tego osiągnięty tylko przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W niniejszej sprawie nie zachodzą przesłanki przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej wnioskodawcy od postanowienia Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 8 kwietnia 2024 r.

W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący wskazał na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego oraz na oczywistą zasadność wniesionej skargi.

Zgodnie z utrwalonym poglądem judykatury Sądu Najwyższego przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne polega na sformułowaniu tego zagadnienia i wskazaniu argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Musi przy tym chodzić o zagadnienie nowe, dotychczas nierozpatrywane w judykaturze, które zarazem ma znaczenie dla rozpoznania wniesionej skargi kasacyjnej (por. postanowienia z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11 i z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151).

Istotność zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) konkretyzuje się w tym, że w danej sprawie występuje zagadnienie prawne mające znaczenie dla rozwoju prawa lub znaczenie precedensowe dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Sąd Najwyższy wyjaśnił, że przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na przesłankę istotnego zagadnienia prawnego polega na sformułowaniu tego zagadnienia, wskazaniu przepisów prawa, na których tle zagadnienie to wyłoniło się, oraz zaprezentowaniu argumentacji jurydycznej uzasadniającej możliwość rozbieżnych ocen prawnych (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11, z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151, z dnia 24 maja 2016 r., I CSK 666/15, nie publ.).

Skarżący w skardze podniósł jako istotne zagadnienie prawne potrzebę rozstrzygnięcia i wyjaśnienia kwestii sprowadzającej się do pytania:

„czy w przypadku zakładania księgi wieczystej dla nieruchomości, dla której księga wieczysta nie była prowadzona, w świetle art. 34 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (Dz.U. z 2023 r., poz. 1984), konieczne jest odtworzenie stanu prawnego nieruchomości od chwili pierwotnego nabycia aż do

chwili nabycia własności tej nieruchomości przez podmiot wnioskujący o założenie księgi wieczystej i wpis własności?”

Tak sformułowane zagadnienie prawne sprowadza się wyłącznie do pytania o czysto incydentalnym i kazuistycznym charakterze, nie zawierając w sobie elementów, które mogłyby pozwolić na sformułowanie przez Sąd Najwyższy – w ramach rozpoznania skargi kasacyjnej – ogólnego stanowiska o uniwersalnym wymiarze. W konsekwencji, podniesione kwestie z oczywistych powodów nie mogą stanowić istotnego zagadnienia prawnego w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Skarżący w skardze kasacyjnej nie wykazał także występowania innej przesłanki przedsądu w postaci oczywistej zasadności skargi. W judykaturze Sądu Najwyższego zgodnie przyjmuje się, że oczywista zasadność skargi kasacyjnej oznacza, że dla przeciętnego prawnika podstawy wskazane w skardze *prima facie* zasługują na uwzględnienie. Sytuacja taka w szczególności istnieje wtedy, gdy bez wątplenia wystąpiły uchybienia, na które powołuje się skarżący, lub gdy jest pewne, że miały one wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia albo podniesione zarzuty oczywiście uzasadniają wniesiony środek zaskarżenia. Pamiętać przy tym trzeba, że oczywiste jest to, co jest widoczne bez potrzeby głębszej analizy, czy przeprowadzenia dłuższych badań lub dociekań. Skarżący musi zatem wykazać, że wyrok zapadł z oczywistym, rażącym naruszeniem przepisów prawa lub podstawowych zasad obowiązujących w praworządnym państwie, widocznym na pierwszy rzut oka, bez konieczności przeprowadzenia bardziej szczegółowej analizy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 czerwca 2008 r., III CSK 110/08, nie publ.).

Bliższa analiza uzasadnienia wniosku nie pozwala jednak na stwierdzenie, że skarga kasacyjna w niniejszej sprawie jest – w powyższym rozumieniu – oczywiście uzasadniona.

Należy także zauważyć, że między twierdzeniem skarżącego, iż w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne oraz że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona zachodzi wewnętrzna sprzeczność. Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 25 kwietnia 2008 r., III CSK 64/08 (nie publ.) wyjaśnił, że powoływanie się na oczywistość skargi i konieczność dokonania wykładni prawa wzajemnie się wyklucza. Taki sposób konstruowania skargi kasacyjnej jest pozorowaniem

występowania w sprawie okoliczności publicznoprawnych, w oparciu, o które Sąd Najwyższy dokonuje oceny na podstawie art. 398⁹ k.p.c.

Z tych wszystkich względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

(M.M.)

[SOP]